

सूत्रार्थः ॥ द्वे यजुषी अपि (21.) । आपो वै समुद्र इति [३.१.३.२७.] श्रुतेर्वस-
तीवरीलक्षणस्य समुद्रस्यादित्यै अक्षीणावाय हे जल त्वा त्वामुन्नयामि गृह्णामि ।
वसतीवरीणां वृद्धौ जलमेतद्वृक्षते ॥ का° [१.३.१२.] प्रत्येत्य चात्वालस्योपरि मै-
त्रावरुणचमसं वसतीवरीश्च सःस्पर्शयति समाप इति । जलाशयात्प्रत्यागत्य चा-
त्वालोपरि मैत्रावरुणचमसस्था अपो वसतीवरीभिः संयोजयतीति सूत्रार्थः ॥ आ-
पो मैत्रावरुणचमसस्था अद्भिः वसतीवरीभिः समगमत संगहन्ताम् गमेर्लुङि तडि
प्रथमबहुवचने शपि लुप्ते गमकृनेत्युपधालोपे [पा° ६.४.१८.] समगमतेति वृषम् ।
तथा ओषधीः ओषधयः मुद्गमसूरादिका ओषधीभिर्वीर्यहियवादिभिः संगहन्ताम् अ-
पां कारणभूतवादोषधीनामपि योगोऽस्तु ॥ २८ ॥

यमग्रे पृत्सु मर्त्यमवा वाजेषु यं जुनाः । स यन्ता शश्वतीरिषः स्वाहा ॥ २९ ॥

का° [१.३.१६.] प्रचरणीसःस्त्रवमग्निष्टोमे जुहोत्यभावे चतुर्गृहीतं यमग्रऽस्ति ।
अग्निष्टोमसंस्थे क्रतौ प्रचरणीपात्रलितमाज्यशेषं जुहुयात् शेषाज्यस्य होमपर्याप्त्य-
भावे चतुर्गृहीतमादाय जुहोतीति सूत्रार्थः ॥ अग्नेयी गायत्री मधुकन्दोदृष्टा हे
अग्ने पृत्सु संग्रामिषु यं मर्त्यं मनुष्यं त्वमवाः अवसि रक्षसि अवतेः इतश्च लोपः
परस्मैपदेष्विति [पा° ३.४.१७.] सिप इकारलोपे लेटोऽडाढावित्याडागमेऽवा इ-
ति वृषम् । किं च वाजेषु वाज इत्यन्ननाम [निघ° २.७.] हविर्लक्षणेघनेषु अन्न-
निमित्तं यं पुरुषं त्वं जुनाः गहसि हवींषि ग्रहीतुं यस्य सकाशं गहसीत्यर्थः । जु
गतौ आप्रत्ययः इतश्च लोप इतीकारलोपे [पा° ३.४.१७.] वृषं जुना इति । स
मर्त्यस्त्वदनुग्रहेण शश्वतीरिषः नित्यान्यन्नानि धनवृषाणि यन्ता नियंस्यति प्राप्स्य-
तीत्यर्थः लुट् स्वाहा मुद्रुतमस्तु ॥ उक्थसंस्थे यमग्रे इति मन्त्रेणाद्यं परिधिं स्पृ-
शेत् षोडशिसंस्थे रराटो स्पृशेत् अतिरात्रे हृदिः स्पृशेत् अन्यसंस्थासु हविर्धानं
प्रविशेत् ॥ २९ ॥

VIII. a. देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्यां पूजो हस्ताभ्याम् ।

b. आददे रावासि गभीरमिममधरं कृधीन्द्राय सुपूतमम् । उत्तमेन पवि-
नोर्जस्वलं मधुमत्तं पयस्वलम् ।